

ישראל עושה כל אשר ביכולתה על-מנת למנוע את תשלום הפיצויים לאסירים לשעבר החיים בישראל.

בגרמניה התקבלה בכל הכבוד הראוי למנהל כללי של הארגון העולמי. הוזמנה להרצות בשאלת כספי-הפיצויים בתחנת-השידור של מינכן והצהרתי: "משה שרת ונחום גולדמן לא היו במחנות-ריכוז אפילו יום אחד. משנת 1933 עד לשנת 1945 לא היתה קיימת מדינת ישראל. מי ייפה את כוחם של שני אלה לערוך חוזה עם גרמניה, על חשבון דמנו, ולקחת כסף בשמנו?"

בברלין נפגשתי עם שר-האוצר המערב-גרמני. הוא הצהיר באוזני כי גרמניה המערבית שילמה את דמי-הפיצויים לממשלת-ישראל. הסברתי לו, שאנחנו, אסירי הנאצים לשעבר בישראל, לא קיבלנו אפילו פרוטה אחת. הוא הופתע מאד לשמוע זאת.

את סוף הביקור בגרמניה המערבית ניצלתי להקמת סניף לאירגון בברלין. שכרתי משרד ברחוב ליצנבורג 7, והתחלתי להפעיל את הסניף.

לגרמניה הגיעו אלי גם עתונים מישראל. הם כתבו שהשמצתי את ממשלת-ישראל בגרמניה המערבית, וכי הממשלה הישראלית תעמיד אותי על-כף לדין, לכשאשוב לישראל. שמחתי על-כך מאד. רציתי שיגישו נגדי משפט על-מנת שאוכל להוכיח את דברי. מובן שלא הגישו.

★ ★ ★

הזמנה לפאריס

שחזרתי לישראל הודעתי מיד לשר-החוץ, משה שרת, על חזרתי. רציתי שהוא יעמיד אותי למשפט.

בשדרות רוטשילד 33 לא מצאתי את המשרד שלי. פרופסור ליכטיין, שעזר לי בהקמת האירגון, השכיר בהעזרי את החדר, והעביר את המשרד לחדר קטן אחר.

הקמתי את הכל מחדש. עכשיו כבר ידעתי בדיוק כיצד אני צריך לפעול, לאחר שקיבלתי את ההנחיות ממשרד-הפיצויים המערב-גרמני. פתחתי סניסים בחינה, בפאריס ובברלין, והמשכתי בהרשמת חברים לארגון.

באוגוסט קיבלתי את הזמנה הוועד העולמי להקמת המצבה לזכר הקדוש היהודי האלמוני לבוא לצרפת, לסכס גילוי הלוחם מעל המצבה, ולהשתתף בכינוס הבינלאומי שיערך בהזדמנות זו.

בדיוק באותו זמן, פנה אלי בתל-אביב מר לאיוש רוט, מזכיר אירגון עובדי מחנות עבודת-פרץ לשעבר בהונגריה, והציע לי לשתף פעולה עם ארגונו בקבלת כספי הפיצויים. בפאריס היינו צריכים להיפגש עם ד"ר האוש לאיוש מבודפסט, נשיא ארגון מקביל בהונגריה, כדי לתאם את הפעולה לקבלת כספי הפיצויים.

בתחילת אוקטובר 1956 יצאתי באל-על לפאריס, להשתתף בטכס הסרת הלוחם. התאכסמתי במלון פרמייר דה-טרבייה. אחד המלונות המפוארים ביותר בפאריס.

★ ★ ★

הלוואה להונגריה

בועיים לאחר המכס פרץ מיבצע סיני. אני נשארתי בפאריס והמראתי בתחילת נובמבר לבריטניה, כדי לבקר את בתי.

מלונדון חזרתי לפאריס ומשם לברלין המערבית. ביקרתי בסינאט המערב-גרמני, וחזרתי שם על טענותי הקודמות נגד ממשלת-ישראל, המעכבת את כספי הפיצויים לאסירים-לשעבר. נפגשתי עם כמה אנשי-חוק גרמנים, שהציעו לי לבקש צו-מניעה ועיקול על השלומים מגרמניה המערבית לממשלת-ישראל.

בדיוק באותם הימים פרץ המרד בהונגריה. יצאתי לחינה ופגשתי שם את ד"ר יהודה שפיגל, המנהל הכללי של משרד הדתות, ואת יוסף ימבור, חבר מועצת עיריית תל-אביב מטעם מפ"ם. הם סיפרו לי על המצב בהונגריה, והציעו לי לנסות להיכנס לבודפסט על-מנת לשכנע את היהודים לעלות לישראל.

התחלתי לעסוק בניסיונות להיכנס להונגריה. ידעתי שההונגרים נמצאים במצב קשה ושמשלת הונגריה, לאחר כשלון המרד, צמאה לכל מקור של כסף רב, הממשלה היתה מוכנה לעשות הכל על-מנת לקבל הלוואות זולות ארוך. פניתי לנציגים ההונגריים ב-חינה, והיצעתי להם לתוך במתן הלוואה של 125 אלף דולאר לממשלת הונגריה.

הנציגות ההונגרית בחינה התקשרה עם בודפסט. לאחר ארבעה שבועות הגיעה הז'וזיה על שמי. בסוף פברואר הגעתי לבירה ההונגרית והתאכסמתי במלון דונא, על-חשבון ממשלת הונגריה העממית.

התקשרתי עם כל המוסדות היהודיים ב-הונגריה. קיבלתי עשרות הזמנות לביקורים ובכל מקום שבאתי אליהם, הרציתי על מדינת-ישראל וניסיתי לשכנע את היהודים לעלות למדינת ישראל.

הצירות הישראלית בהונגריה הזהירה אותי כי אני עלול להיאסר. אבל ההונגרים רצו מאד בהלוואה, והם היו מוכנים להעלים עין מכל מה שעשיתי.

במשך כל הזמן עמדתי בקשר מתמיד עם מר יאנוש פורקוש, מנהל המחלקה המשפטית של הבנק הלאומי ההונגרי בקשר ל-פיצויים. המשכתי במרום להלוואה בשמו של גולדמן, בנקאי וייצואן יהודי מחינה, אבל מובן שלא יצא מזה כלום.

★ ★ ★

מכתבים מכחורות גרמניות

זרתי לישראל. שוב מצאתי אי-סדרים במשרד שלי. חברי האירגון ניצו טור, עולה מהונגריה, את דרכונו, מכרו אותו, לאחר זיוף מתאים, למרטין וינברגר, של שעבר בעל בית-החרושת לגלידה פלורידה. הנאשם עתה יחד אתם בקשירת קשר להפצת מיסמך כוזב.

★ ★ ★

תעודות מזויפות

יסקה של מכוניות גרמניות הביאה את החבורה אל בית-הסוהר. הורוביץ הביא תעודות-משלוח, בה נאמר כי שש מכוניות פולקסוואגן, גשלו על שמו מגרמניה לישאל. לטענת המשטרה ויף גליק את התעודה. גורביץ ערך את ההסכמים, קיבל את הכסף מסוחר-המכוניות היפשי ורוטמן, שהתחייבו לקנות כל מכונית ב-6200 ל"י.

★ ★ ★

תעודות מזויפות

יסקה של מכוניות גרמניות הביאה את החבורה אל בית-הסוהר. הורוביץ הביא תעודות-משלוח, בה נאמר כי שש מכוניות פולקסוואגן, גשלו על שמו מגרמניה לישאל. לטענת המשטרה ויף גליק את התעודה. גורביץ ערך את ההסכמים, קיבל את הכסף מסוחר-המכוניות היפשי ורוטמן, שהתחייבו לקנות כל מכונית ב-6200 ל"י.

הלקוח. מרטין וינברגר, בעל בית-החרושת פלורידה, מואשם בניסיון להביח רחח כסף לזיוף-לארץ בעזרת גורביץ.

המנהל והרב. בפאריס נפגש הורוביץ עם הרב שלייפר המנוח, רבה הראשי של ברית-המועצות. לאחר מותו של שלייפר, האשים הורוביץ את הרוסים בהרעלת הרב רבי-ההשפעה.

לו את היעדרי והשתלטו על המשרד. הם הצליחו גם לערער את חייה-משפחה שלי, ולהניע את אשתי להתגרש ממני.

פניתי למשטרה. הודעתי כי אני יכול להוכיח כי חברי האירגון, שרצו להשתלט על העניינים ולסלק אותי, הציעו לאשתי מכתבים מבחורות גרמניות, שהגיעו כביכול על שמי לפי כתובת המשרד. הם הציעו לה זאת תמורת כסף.

המשטרה סירבה להתערב. עורך-דיני קיבל הודעה כי "אין בתלונת מר הורוביץ משום ענין ציבורי".

הייתי צריך לארגן הכל מחדש. באחד הימים פגשתי את עמנואל לבל, לשעבר פקיד במס-מותרות. הוא סיפר לי כי הקים משרד נסיעות בשם מונדיאל, ברחוב יהודה הלוי, וכי הוא מסכים שאשתמש במשרדו להקמת הארגון מחדש. תמורת זאת הייתי צריך לענות על קריאת הטלפונים במשרד.

כבר בימים הראשונים שעבדתי במונדיאל ראיתי שלבל ושותפו, אנדרי גליק, עוסקים בכל מיני עסקות מוזרות. אחר-כך שמעתי שהנהגה שם כביכול מסחר בלתי-פוסק בהמאות תיירים, שנקנו ונמכרו בשערים מופקעים, באשרות לברזיל ולקנדה, ובספספורטים מכל הסוגים.

כל העניינים האלה לא נגעו לי באופן ישיר. אני רק השתמשתי בטלפון במשרדם של לבל וגליק, ולא השתתפתי בעסקי התיירות.

★ ★ ★

שש מכוניות בתעודה אחת

אחד הימים, לפני כחודשיים, הגיעה מעטפה מבוילת בכולים מערב-גרמניים לכתובתי בתל-אביב. בתוך המעטפה מצאתי תעודת-משלוח של שש מכוניות פולקסוואגן באחת מאוניות צים. שנשלחו כנראה מגרמניה לישראל.

לא ידעתי ממי באו המכוניות ופניתי לבל, שפונה אותי לעורך-דין טוב, שיטפל במכירת המכוניות. הוא נתן לי את כתובתו של זלמן אורי גורביץ, משדרות רוטשילד 20, תל-אביב.

באותו יום בו קיבלתי את תעודת-המשלוח, נסעתי לחולון באחת ממכוניות סקטי כרמל. ליד הנהג ישב עוד בן-אדם, ושניהם שוחחו באידיש על עסקי מכוניות. התערבתי בשיחה וסיפרתי להם שיש ברשותי שש מכוניות פולקסוואגן, ואני מעוניין למכור אותן. חברו של הנהג נראה מעוניין. הוא לקח ממני את מספר הטלפון של המשרד, התקשר אתי למחרת היום והודיע כי יש לו לקוח. נדברנו להיפגש במשרדו של עורך-הדין גורביץ.

הפגישה נערכה למחרת היום. הלקוח היה יונה היפשי, סוחר מכוניות ובעל מוסך ברחוב סלמה בתל-אביב. הגענו לעמק השחה וסיכמנו, יחד עם שותפו של היפשי, סולה רוטמן, שמחיר כל מכונית יהיה 6200 ל"י, ושאת 6200 הל"י הראשונים יפקיד היפשי אצל גורביץ, תמורת תעודת-המשלוח שאני אפקיד אצלו.

אחרי הפגישה חיכיתי למכוניות שתגיענה מגרמניה המערבית. באחד הימים לצלל הטלפון במשרדי וזלמן גורביץ ביקש אותי לבוא מיד למשרדו. מצאתי שם שלושה קצינים: יונה גילבין, אטלס ובלום. נאסרתי יחד עם גורביץ ונלקחתי למטה הארצי.

הקצין הופשטטר חקר אותי. "אם לא תספר הכל, נחזיק אותך כאן עד שיגדל לך עשב על הדייגים", הסביר לי הופשטטר.

אחרי כמה ימים של מעצר סבלתי מהתקפת-לב. כששיחררו אותי, שמעתי לראשונה שמאשימים אותי בזיוף תעודת-המשלוח של המכוניות, ושגורביץ קיבל גם מאנשים אחרים כסף על-סמך תעודת משלוח זו.

אני עצמי נשארתי עכשיו באותו מצב בו הייתי כשהכרזתי על שביתת-הרעב בשנת 1950 - אין לי עבודה ואין לי מה לאכול.

גורביץ ניסה גם למכור את אותן המכוניות פעם נוספת, הפעם בלי הסכמתו וידיעתו של שותפו בעיסקה הקודמת, הורוביץ, ל-מתחכים שהילי וכך.

שבוע לאחר חתימת ההסכם בין מתחכי המכוניות לגורביץ והורוביץ החליטו היפשי ורוטמן לפנות לחברת צים, לברר מתי תבואנה המכוניות הרשומות בתעודת-המשלוח. הם נדהמו לשמוע כי העתק מתעודה כזו אינו נמצא כלל ברשות החברה. התעודה היתה מזויפת.

היפשי מיהר למשטרה. חוקרי המחלקה הפלילית במטה הארצי לא הופתעו לשמוע את תלונתו. הם עקבו אחרי גורביץ וחבורתו רחו כבר חודשים אחדים, ומלו עכשיו לעצור את כולם על סמך תלונתו של היפשי. בחקירה